

ADVOKAT TORIL VALLA
Postboks 3
8601 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gunn Olsboe Johannessen, 75 53 16 23

Søknad om samtykke - Ekspropriasjon - 192/6 - 192/10 - Rana

Fylkesmannen viser til søknad om samtykke til ekspropriasjon av 18.10.2018.

Bakgrunn for saken

Advokatfirma Nord/Advokat Toril Valla har på vegne av Arnljot Skogheim, eier av gnr. 192 bnr. 7, søkt Fylkesmannen i Nordland om tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for framføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10 i Rana kommune. De berørte eiendommene tilhører Bente og Svein Hauknes. Hjemmel for inngrepet er oreigningslova § 2 nr. 47.

Skogheims eiendom gnr. 192 bnr. 7 har i dagens situasjon vannforsyning via privat vannverk - Sjonhagen Vannverk - eid av Sigmund Moss, som har sitt inntak i Grønåselva/Kvitvatnvassdraget i Rana.

Vannverket som nevnt, er etter Skogheims syn ikke i tråd med angjeldende drikkevannsforskrift (ikrafttreden 01.01.2017) og er heller ikke registrert som godkjent vannverk, jfr. forskriften § 17 annet ledd.

Vi bemerker at Codex Advokat Oslo AS ved advokat Kristian Ellstrøm på vegne av Bente og Svein Hauknes i ettertid har lagt fram udaterte bilag for innsendt skjema for registrering av Sjonhagen vannforsyning som små vannforsyningssystem til Mattilsynet. Tilsynsobjekt Grønåselva. I tillegg er det fremlagt utdatert utskrift av noe som antas å være en sms med resultat av vannprøveanalyse som viser tilfredsstillende resultat «for alle målte parametre». Det fremgår ikke hvem som har sendt meldingen, til hvem, eller hvilken vannkilde det er tatt prøver av.

Sigmund Moss skal ifølge advokat Valla tidligere ha gitt anvisninger på, at han fremfor å sikre seg en forskriftsmessig godkjenning, vurderer å omgjøre Sjonhagen Vannverk til enebbrukervannverk, og at han vil koble ut de 7 brukere som i dag er tilknyttet anlegget. Situasjonen beskrives som uavklart. Det anføres også som uavklart hvilke tiltak som eventuelt må treffes for å få Sjonhagen Vannverk i forskriftsmessig godkjent stand.

Det er vist til at Sjonhagen Vannverk 16.10.2010 inngikk avtale med Hauknes Vannverk med følgende ordlyd:

«Etter møte mellom Sjonhagen Vannverk og Hauknes Vannverk er det oppnådd en minnelig avtale som også innbefatter de privatrettslige forhold. Avtalen innebærer at enten tilknytter Sjonhagen vannverk seg til Hauknes vannverk i henhold til tidligere fremsatte forslag datert 08.10.10, eller så sponser Hauknes vannverk ved Knut Hauknes og Inge Hauknes boringen av en brønn i Ytterhagen med et omforenet beløp.

Angående Grønåselva, så vil ikke Sjonhagen Vannverk etter en overgangsperiode som antas avsluttet i løpet av 2011, lenger ha behov for vann fra Grønåselva. I overgangsperioden vil Hauknes slikke anslagsvis 40 liter/sek ned Grønåselva, med forbehold for Begrensninger i elvas minstevannsføring som i et slikt tilfelle søkes delt likt.»

Fremlagt som bilag 1 til søknaden. Det anføres at bakgrunnen for avtalen var å sikre både Hauknesbygda og Sjonhagen tilfredsstillende og årssikker vannforsyning.

I brevet til Rana kommune av 08.10.10, som det henvises til, fremgår:

«Konklusjonen er at i perioder må Grønåselva tynnes i forholdet 1 til 15-20 for å oppnå akseptabel vannkvalitet.

Etter dette har Hauknes vannverk diskutert situasjonen og besluttet seg for å tilby Sjonhagen/Grønåsen Vannverk å pumpe vann fra vår uttakskum og levere den i en utjevningskum plassert på Sørsiden av Grønåselva i Skalet på kote 50-55. Kummen forutsettes bygd av Sjonhagen/Grønåsen vannverk og utstyres med 3 nivåbrytere, to for pumpe med reserve og en for alarm. Videre står Sjonhagen/Grønåsen vannverk for nødvendige gravearbeider. Begge vannverk får da vannet fra samme kum, konsentrert om den reneste og sikreste vannkilden. Ved et det blir fremlagt strøm til dammen kan, om det er ønskelig, også ytterligere rens tiltak iverksettes».

Det fremgår også følgende under «begrunnelse»:

«2. Grønåselvas egen råvannskvalitet er så dårlig at den må uttynnes med store mengder tilskuddsvann for å bli drikkelig»

Fremlagt som Bilag 2 til søknaden.

I tråd med dette har Hauknes vannverk bygd nytt vannverk med inntaksdam i Stemningsbakken på kote 100, og har i henhold til avtalen fra 2010 lagt frem en 500 meter lang slange til Skaret med kapasitet til å forsyne 500 innbyggere.

Inntaket er flyttet ovenfor inngjerdet beiteland, dyretråkk, uønsket tilsig og med et overbygd isolert låsbart filterrenseanlegg i tråd med drikkevannsforskriften av 2017. Dette ligger nå så høyt at vannet kan levers i Skaret uten pumpeanlegg

Senere har Sjonhagen Vannverk imidlertid gått bort fra avtalen og ønsker ikke å tilkoble seg Hauknes Vannverk som avtalt.

Søknad om ekspropriasjon for tiltak å 192/6 og 192/10 i Rana kommune

Arnlfot Skogheim, eier av Innerhagen Vannløper, ønsker imidlertid å tilkoble seg denne ledningen for å sikre godkjent vannforsyning til egen eiendom.

Det er tidligere gitt tillatelse fra eieren av 192/10, samt eieren av 192/4 for graving og legging av ledning.

Eieren av 192/6, Bente og Svein Hauknes, eier i dag også 192/10.

Den 23.02.18 sendte Arnljot Skogheim nabovarsel til eieren av bnr.6 og 10, uten at det innkom bemerkninger innen fristen.

Fremlagt som Bilag 3 til søknaden.

Det ble med bakgrunn i dette oversendt søknad om tillatelse til tiltak til Rana kommune den 03.04.18. Fremlagt som Bilag 4 til søknaden.

På bakgrunn av søknaden sendte Bente og Svein Hauknes brev til Arnljot Skogheim og forbød graving på egen eiendom. Fremlagt som Bilag 5 til søknaden.

Som vedlegg 6 til søknaden er også situasjonsplan over området, med inntegnet trase for tiltaket.

Av denne årsak bes nå om samtykke til ekspropriasjon etter oreigningslova § 2 nr. 47 for det nevnte tiltak over eiendommen 192/6 - og i den grad det skulle bli bestridt at tillatelsen over 192/10 fortsatt gjelder – også sistnevnte eiendom.

Minnelig løsning etter oreigl. 12

Det er ikke gjort noe ytterligere forsøk på å finne en minnelig løsning med grunneier, jfr. oreigl. § 12 og dette anses heller ikke formålstjenlig ut fra de gjeldende forhold. Grunneierne har også tidligere gitt klart uttrykk for at de ikke vil akseptere graving på deres grunn for nedleggelse av vannledning.

Erstatning for økonomisk tap skal på vanlig måte fastsettes ved skjønn, jfr. oreignl. §§ 2 og 16 samt skjønnsloven § 46. Dette med mindre partene kommer til en minnelig løsning om selve erstatningsfastsettelsen.

Varsel

Inngrepet er varslet i brev av 31.10.2018 fra Fylkesmannen til de berørte grunneierne. Vi har mottatt merknader fra Codex Advokat Oslo AS ved advokat Kristian Ellstrøm på vegne av Bente og Svein Hauknes i brev av 11.12.2018. Det anføres at søknaden inneholder en rekke feil og misforståelser når det gjelder sakens faktiske side. Grunneierne finner det derfor nødvendig med noen avklaringer i faktum. Videre er det grunneiernes oppfatning at vilkårene for ekspropriasjon ikke er tilstede.

Advokatfirma Nord/Advokat Toril Valla har kommet med tilsvaret i brev av 11.01.2019.

Innkomne merknader til sakens faktiske side og søkers tilsvaret

Advokat Ellstrøm anfører at avtalen mellom Sjonhagen Vannverk og Haukenes Vannverk av 2010 ikke lenger er gjeldende. Som det antas at eksproprianten er godt kjent med så er dagens løsning på Haukenes Vannverk ulovlig, og NVE har ilagt tvangsmulkt. Fra brevet fra NVE hitsettes:

Dammen som Knut Hauknes har bygget ved Stemningen påvirker vannføringen i Grønåselva og dermed også vanntilførselen til det private vannverket som forsyner fastboende og hytteiere i Sjonhagen. Konsekvensen er at vanntilførselen til vannverket reduseres, og kvaliteten forringes raskt.

Fylkesmannen tilbys som bevis:

Bilag 3: Uttalelse fra Sigmund Moss om avtale

Bilag 4: Brev fra NVE om tvangsmulkt

Partene har videre hatt møter og blitt enige om å utbedre dagens løsning. Fylkesmannen tilbys som bevis: Bilag 5: E-postkorrespondanse mellom partene i vannverket

Dette er fulgt opp ytterligere i brev av 26.11.2018 fra grunneier sin side. Fylkesmannen tilbys som bevis: Bilag 6: Brev fra grunneier til alle som er tilkoblet vannanlegget

Advokat Valla skriver i tilsvaret at Sjonhagen Vannverk og Hauknes Vannverk ved inngåelsen av samarbeidsavtalen i 2010 var enige om at Grønåselva hadde behov for tilførselsvann for å oppnå «tilfredsstillende vannkvalitet». Man har åpenbart nå gått bort fra dette, og påberoper at vannkvalitetene er god.

Videre vises det til at det følger av drikkevannsforskriften (ikrafttreden 01.01.2017) §§ 20 og 21 at for vannforsyningssystemer dimensjonert for å produsere 10 m³/døgn, skal det tas årlige råvanns- og drikkevannsprøver som *minst* analyseres for E.coli. Det skal lages en prøveplan og både plan og prøver skal på forespørsel dokumenteres for abonnementene, jfr. forskriften § 23.

Videre skriver advokat Valla:

«Inngenting i den innsendte dokumentasjonen viser bakterietall for E.coli. Det er heller ikke dokumentert verken prøveplan eller prøver overfor Arnljot Skogheim.

Det er etter denne sides syn eieren av vannverket som må dokumentere at vannverket og vannprøvene er i henhold til plan og forskrift, ikke Arnljot Skogheim. Den klare oppfatning fra klienten, som er abonnent hos Sjonhagen vannverk, er fortsatt at vannet ikke er i tråd med kravene til vannkvalitet. Dette har etter hans oppfatning også vært uttalt fra eierne av Sjonhagen Vannverk i alle fall siden år 2010 og usikkerheten skyldes i stor grad avrenning fra dyrka mark samt beitedyr i inntaksområdet. Overfor inntaket ligger også bygdas badekulp, som benyttes jevnlig både av fastboende og eiere av fritidseiendommer. I tillegg har Grønåselva flere innsig fra myrområder ovenfor vannverkets inntakspunkt. I perioder med lav vannføring om sommeren, har det i årevis vært et problem at vannet er misfarget som følge av dette.

En ber om at Fylkesmannen søker innhentet dokumentasjon fra den annen side for prøvetakingsplan og vannprøver utført fra 01.01.2017.

Det fremkommer videre i brevet av 11.12.2018 at vannverket er «godkjent», hvilket jeg ikke kan se at stemmer. Vannverket er registrert, etter reglene i drikkevannsforskriften § 17.

Etter § 18 er nye etableringer av vannforsyningssystemer dimensjonert for å gi produsert vann per døgn på minst 10 m³ drikkevann, plangodkjenningspliktig. Det er imidlertid gjort unntak for vannforsyningssystem som er i drift per forskriftens ikrafttreden, dog kan endringer utløse ny plangodkjenning. Det er derved heller ikke riktig å si at vannverket er «godkjent». At vannverket er lovlig innebærer at kravene i drikkevannsforskriften oppfylles.»

Når det gjelder Hauknes vannverk skriver advokat Valla at det åpenbart ikke er riktig å påberope seg at Hauknes vannverk er ulovlig, og det kan synes som om man fra den annen side blander kortene. Hun skriver:

«Jeg antar at det man sikter til er følgende, kort oppsummert:

Eieren av Hauknes Vannverk, Knut Hauknes, har en forvaltningssak gående mot NVE, som gjelder en oppført dam på kote 160 ved Stemningen, hvor Kvitvatnvassdraget skiller seg i to elvegreiner — Haukneselva og Grønåselva.

Knut Hauknes oppførte terskelen på sin eiendom i 2016 i den tro at den var konsesjonsfri, ettersom tiltaket ikke frafører vassdraget dens alminnelige lavvannføring, jfr vannressursloven § 10. Hydrologiske målinger både av alminnelig lavvannføring og hvor mye vann som fraføres er senere dokumentert overfor NVE.

Kort tid etter oppføringen traff imidlertid NVE vedtak om riving. Rivingsvedtaket var i all hovedsak begrunnet ut fra opplysninger fra Sjonhagen Vannverk om at daminstallasjonen ødela vannkvaliteten i Grønåselva. NVE konkluderte på bakgrunn av dette med at terskelen kunne være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget, jfr. vannressursl. § 8, underforstått Sjonhagen Vannverks interesser.

Det sitat fra NVE som er inntatt i motpartens brev av 11.12.2018 på side 1 om at
«Konsekvensen er at vanntilførselen til vannverket reduseres, og kvaliteten forringes raskt»

har altså sin bakgrunn i - så vidt en kan konstatere - udokumenterte opplysninger til NVE blant annet fra Bente Hauknes om det samme.

NVE har imidlertid åpnet for ny konsesjonsbehandling av dette tiltaket og satt tvangsmulkten i bero. Dammen har nå eksistert i nærmere 2 og et halvt år, og det er verdt å merke seg at det fortsatt eksplisitt uttales fra Sjonhagen Vannverks side at vannkvaliteten i Grønåselva er mer enn god. Jeg viser senest til uttalelsene i brevet av 11.12.2018, hvor dette bekreftes. Når det også er påberopt fra Bente Hauknes i brevet av 26.11.2018 til abonnentene (bilag 6 til bemerkningene) at «kvaliteten på vannet» kan «forringes på sikt» og at «kvaliteten på vannet er dårligere når det er vårflom» er åpenbart forhold man tar med for å hindre at dammen på Stemningen blir stående. Disse uttalelsene kan imidlertid ikke antas å ha noen egentlig bakgrunn i drikkevannskvaliteten og det må anses åpenbart at dammen ikke har noen som helst betydning for vannkvaliteten i Grønåselva ved vårflom. Det kan altså synes som om man gir forskjellige opplysninger, avhengig av hva det er man ønsker å oppnå.

Ovennevnte tiltak har under ingen omstendighet betydning for lovligheten av Hauknes Vannverk, som både er etablert i henhold til søknad og tillatelse. Samtlige vannprøver som er tatt har bakterietall for E.coli innenfor forskriftskravene. Jeg vedlegger:

Bilag 1: Tillatelse til vanninntak fra Rana kommune 210415

Bilag 2: Brev fra NVE av 250815

Bilag 3: Ferdigattest 201115

Bilag 4: Analyseresultat 041018»

Ekspropriasjon

Etter oreigningslova § 2 nr. 47 er det anledning til å gjøre vedtak om å ekspropriere så lang det trengs til eller for vassforsyning og avløp.

Vannforsyningstiltak kan gjelde anlegg for uttak av vann fra vassdrag og grunnvann, for behandling av råvannet og for magasinering og transport av vannet. Dette omfatter også rett til å legge ledning eller grøft på annen manns eiendom.

Foruten stat eller kommune kan enhver gis ekspropriasjonsrett etter bestemmelsen, dvs. At ekspropriasjon også kan skje til fordel for private.

I henhold til forskrifter om delegasjon etter oreigningsloven § 5 første og annet punktum er beslutningsmyndigheten delegert til det forvaltningsorgan som gir konsesjon for tiltak for vannforsyning som faller inn under lov 24. november 2000 nr. 82 (Vannressursloven). Søker har derfor oppfattet at NVE er korrekt beslutningsmyndighet. NVE har imidlertid gitt beskjed om at korrekt instans er Fylkesmannen i Nordland, jf. oversendelsesbrevet av 18.10.2018.

Dersom tiltaket faller inn under vannressursloven med tilhørende forskrifter, men ikke er konsesjonspliktig, er dette korrekt. Vi legger dette til grunn.

Etter oreigningslova § 2, 2 ledd kan vedtak eller samtykke ikke gis "utan at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade". Om vilkåret kan anses som oppfylt beror på en avveining av de berørte interesser – på den ene siden fordelene ved å gjennomføre ekspropriasjonen ut fra rent allmenne samfunnsinteresser, og på den andre siden den skade eller ulempe inngrepet vil medføre for de berørte.

Eier av gnr. 192 bnr. 7, har via sin advokat søkt Fylkesmannen i Nordland om tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for framføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10.

Vilkåret «så langt det trengs»

Arnljot Skogheim, eier av Innerhagen Vannløper, ønsker å tilkoble seg denne ledningen fra Hauknes vannverk ved Skaret for å sikre godkjent vannforsyning til egen eiendom. Dette innebærer at det må legges en vannledning fra Skaret og frem Skogheims eiendom. Ledningen som er 600 m lang vil blant annet gå over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10.

Kravet om at ekspropriasjon kan skje «så langt det trengst», innebærer at det bare kan eksproprieres så langt det er nødvendig.

Det er fra søker lagt til grunn at vannet fra eksisterende vannkilde, Sjonhagen vannverk, ikke har tilfredsstillende vannkvalitet, jf. foran.

Motparten har anført at det ikke er dokumentert noen forhold som skulle tilsi at det å legge vannledningen er nødvendig, og at lovens inngangsvilkår derfor ikke er oppfylt. Det er vist til at ekspropriantens eksisterende vanntilførsel er godkjent og eksproprianten ikke har behov for en alternativ vannkilde. Det er eksproprianten som har denne bevisbyrden.

Til dette skriver advokat Valla:

«Hva gjelder de rettslige anførsler, så gjør man fra den annen side gjeldende at det omsøkte inngrepet ikke er nødvendig, jfr. oreigningslova § 2 første ledd.

Jeg viser herfra til hva som er sagt ovenfor også når det gjelder nødvendighetskravet.

Til dette er ytterligere å bemerke at eieren av Sjonhagen Vannverk, Sigmund Moss, den 23.12.2017, sendte en e-post til samtlige med tilknytning til vannledningen, hvor han opplyser at han vurderer å utestenge abonnentene. Det opplyses at man på denne måten slipper å være «forpliktet etter de nye forskriftene» og at man kan «hente vann fra Grønåselva som tidligere uten å bygge et omfattende renseanlegg. E-posten vedlegges: Bilag 5: E-post av 23.12.2017

Dette ble besvart fra Arnljot Skogheim og Gunnar Aarvold per brev den 23.02.2018, jeg vedlegger: Bilag 6: Brev datert 23.02.2018

Det opplyses i brevet at abonnentene nå vurderer to ulike alternativer, nemlig vannboring eller tilkobling til Hauknes Vannverk. Det fremgår at dette er alternativer som gjør at samtlige abonnenter kan koble seg til, og således få tilfredsstillende vannforsyning.

Hva gjelder alternativet om vannboring, så opplyser vår klient å ha blitt advart mot dette flere ganger som følge av geologien i området herunder fare for saltvanninnslag.

Hva gjelder alternativet om tilkobling til Hauknes Vannverk, så ligger det altså per i dag ledning ned til Skalet, klar for tilkobling, og det er denne man ønsker å koble seg til.

Bente Balle Hauknes, som er bosatt på Østlandet, har etter søkers oppfatning over flere år synliggjort at hun ikke ønsker noen tiltak i elven, men at denne skal bestå naturlig og uberørt. Dette antas også å være begrunnelsen for at man er så sterk motstander av de tiltak som ønskes utført av fastboende med sikte på å bedre vannforsyningssituasjonen. Dette har gjennomgående overfor NVE vært begrunnet med at vannkvaliteten i Grønåselva har blitt ødelagt og forringet, men det viser seg altså at vannkvaliteten er god, slik fremgår av ekspropriatens egne uttalelser i *nærværende* sak. Vannkvaliteten i Grønåselva kan vanskelig være både ødelagt og mer enn god på samme tid.

En er fra denne side derfor klart av den oppfatning at nødvendighetskravet i oreigningslova § 2 er oppfylt.»

Fylkesmannen

Fylkesmannen er enig i at det er ekspropriaten som har bevisbyrden. Vi mener imidlertid at tidligere inngåtte, nå frafalte avtale, fra 2010 viser at det på det tidspunkt var et behov for å sikre tilfredsstillende og årssikker vannforsyning til blant annet Skogheim. En registrering til Mattilsynet innebærer ikke uten videre noen godkjenning. Fremlagt vannprøve fra motpart er udatert, det fremgår ikke hvilket vann den gjelder og den inneholder ikke resultat for e.coli. Det er ikke fremlagt prøveplan etter vannforskriften. Det er fra søker framholdt at vannkvaliteten fra Sjonhagen vannverk er usikker, og at *«usikkerheten i stor grad skyldes avrenning fra dyrka mark samt beitedyr i inntaksområdet. Ovenfor inntaket ligger også bygdas badekulp som benyttes jevnlig av både fastboende og eiere av fritidseiendommer. I tillegg har Grønåselva flere innsig fra myrområder ovenfor vannverkets inntakspunkt. I perioder med lav vannføring om sommeren har det i årevis vært et problem at vannet er misfarget som følge av dette»*. Vi viser også til e-post av 23.12.2017 fra Moss om utestengning mv., jf. Vallas tilsv.

Etter dette mener Fylkesmannen at Skogheim har grunn til å tvile på om eksisterende vannforsyning er tilfredsstillende, og vi legger derfor til grunn at det er nødvendig å ekspropriere for å få annen vannforsyning.

Vilkåret «meir til gagn enn til skade»

Samtlige skader og ulemper skal avveies mot den nytte ekspropriasjonen vil medføre.

Advokat Valla skriver om dette:

«Tiltaket i nærværende søknad består i fremføring av en vannledning over udyrket mark/utmark, i kommuneplanens arealdel definert som *jord- og skogbruk*, fra Skaret til *Hagen*, nærmere beskrevet nedenfor:

Ledningen graves ned til frostfri dybde fra Skaret og frem til kryssing av Grønåselva. I kryssningspunktet graves ledningen ned i elvegrusen, isolert med kovaskåler. Derfra graves ledningen ned i myrland og krysser under en liten bekk før den kommer frem til Hagapallen. Nedover pallen følges en dyresti til tilkoblingspunktet beliggende på bnr. 10 hvor det allerede foreligger en gravetillatelse. Om nødvendig vil også ledningen nedover pallen bli isolert med kovaskåler.

Gravingen skal foregå i udyrket mark i eiendomsgrensen mellom bruk 6 og 1 og skulle ikke begrense mulighetene for fremtidig utnyttelse for noen av brukene. Det anses ikke å foreligge behov for å utføre sprengningsarbeider. Berørte grunneiere er bosatt på Østlandet.

En kan ikke se at dette tiltaket skulle forvolde noen ulemper til skade for grunneier, som skulle tilsi at inngrepet ikke skulle kunne utføres. Det er vanskelig å se hva den reelle begrunnelse for å nekte Arnljot Skogheim å tilslutte seg ledningen som allerede ligger der, for tilkobling til egen eiendom.

Dette er heller ikke nærmere begrunnet i grunneiers uttalelse som vist til i bilag 5 ovenfor.

Vannsituasjonen i bygda har over lang tid vært uavklart. Arnljot Skogheim støtter ikke Sjonhagen Vannverks beslutning om å gå bort fra avtalen med Hauknes Vannverk, en tilknytning som vil kunne gi både hans eiendom - og flere eiendommer - årssikker vannforsyning fra godkjent vannanlegg.

Beslutningsmyndigheten må etter denne sides syn klart kunne legge til grunn at inngrepet «tvillaust» er mer til gagn enn til skade.

Jeg vedlegger som Bilag 7, tillatelse til at Innerhagen vannløpers vannledning kan tilkobles Hauknes Vannverk.

Øvrige vedlegg:

- Bilag 8: Brev fra NVE 28.07.15
- Bilag 9: Ferdigattest 20.11.15
- Bilag 10: Analyseresultater
- Bilag 11: Ferdigmelding
- Bilag 12: Erklæringer om tillatelse til graving»

Motparten har anført følgende:

«Ettersom det ikke er dokumentert at eksproprianten oppnår noen fordeler ved tiltaket, er vilkåret etter grunneiers oppfatning ikke oppfylt.

Eiendomsretten står sterkt i Norge. Når eksproprianten påpeker at det er vanskelig å se den "reelle begrunnelse for å nekte" graving, viser det at eksproprianten har misforstått oreigningslova. Grunneier har likeledes tilsvarende vanskelig å se den reelle begrunnelsen for hvorfor eksproprianten ønsker å grave en 600 meter lang grøft og legge ledning når han allerede har fullt fungerende vanntilgang.

Når det gjelder de konkrete ulempene grunneier påføres så er gjelder det primært skade i terrenget. Når eksproprianten skriver at det ikke skal sprenge så innebærer dette videre at rørene må ligge synlig i elven, da det ikke er noe særlig elvegrus å legge ledningen ned i.

Selv om grunneier ikke påføres de største skadene eller ulempene er dette ikke avgjørende ettersom det ikke er bevist at tiltaket er nødvendig eller at det for øvrig er noen fordeler ved tiltaket.

Vilkårene for ekspropriasjon er etter grunneiers syn ikke oppfylt og Fylkesmannen anmodes om å avslå søknaden om ekspropriasjon.»

Advokat Valla skriver om dette i tilsvaret:

Hva gjelder «tvillaust»- kravet oreigningslova § 2 annet ledd, er det antatt at uttrykket «tvillaust» gir uttrykk for et klarhetskrav og ikke et krav om kvalifisert interesseovervekt, jfr. blant annet Rt. 2009, s. 1142. Det skal herunder tas hensyn til hvilke samlede ulemper tiltaket medfører, veid opp mot den interesse eksproprianten har i å få gjennomført tiltaket.

Det er altså i denne relasjon man henviser til, at det er vanskelig å se den reelle begrunnelse for å skulle nekte Arnljot Skogheim å grave ned en slange over ekspropriatens udyrka mark, med det formål å sikre vannforsyningen. At ekspropriaten syns at Skogheims vanntilgang er «fullt fungerende», må ha mindre betydning, all den tid han er av en annen oppfatning. Jeg viser til hva jeg har sagt ovenfor om dette.

Til grunneiers bekymring om at slangen blir liggende synlig ved kryssing av elven, er det fra entreprenørens side klart forutsatt at det ikke skal foregå noen sprengning. Ved passering av fjell i elvekanten, freses vannslangen ned i berget, den dekkes med isolasjonsmateriale og støpes ned.

Nedgraving av slangen over udyrka mark forvolder lite skade, dersom det utføres på riktig tidspunkt. Det kan bli tale om å rydde noe bjørketrær for å lette adkomsten. Skader som oppstår skal dekkes etter skjønn, slik beskrevet i loven.»

Fylkesmannen

Fylkesmannen legger til grunn at det for Skogheim er et behov for å få annen vannforsyning enn eksisterende fra Sjonhagen vannverk. Dette vil være til nytte for han og ev. andre som vil tilknytte seg den nye ledningen, og således også for samfunnet.

Ledningen legges over udyrket mark/utmark og freses ned i berget der det er nødvendig. Den støpes ned og dekkes til. Vi kan ikke se at den vil medføre ulemper av betydning for de berørte grunneierne.

På den annen side forutsetter vi og legger til grunn at Skogheim med den nye vannledningen vil være sikret tilfredsstillende vannforsyning.

Ut fra en samlet vurdering av opplysningene i saken har Fylkesmannen kommet til at fordelene av inngrepet utvilsomt er større enn ulempene det vil ha for grunneierne. Det er Fylkesmannens syn er kravene til interesseovervekt til fordel for tiltaket oppfylt i tråd med kravet i oreigningslova § 2, andre ledd og samtykke til ekspropriasjon kan gis.

Vedtak

I medhold av oreigningslova § 2, 1. ledd nr. 47 jf. forskrift om delegasjon av 02. 06.1960 gis samtykke til ekspropriasjon av nødvendige rettigheter for framføring av vannledning over eiendommen gnr./bnr. 192/6 og 192/10 i Rana kommune i samsvar med søknaden.

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Tor Sande (e.f.)
underdirektør

Gunn Olsboe Johannessen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

CODEX ADVOKAT OSLO AS Postboks 8744 St.Olavs 0028 OSLO
plass